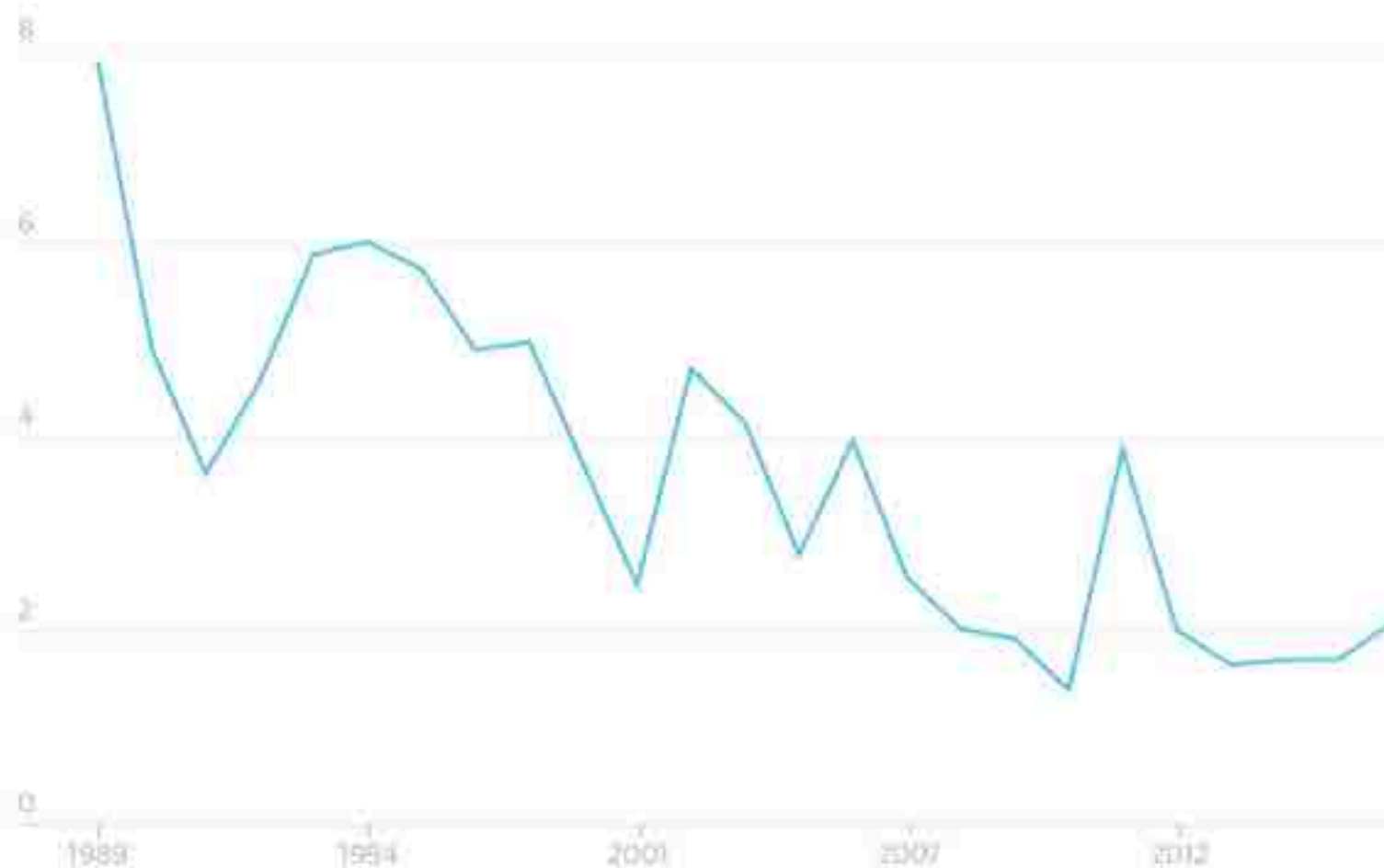

A giant insect ecosystem is collapsing due to humans. It's a catastrophe

Insects have triumphed for hundreds of millions of years in every habitat but the ocean. Their success is unparalleled, which makes their disappearance all the more alarming.

Insect abundance has fallen by 75% over the last 27 years

Average grams per day

Guardian graphic | Source: Hallmann et al, PLOS ONE

Straks is het echte Friesland verdwenen

Landschapspijn In Friesland woedt een felle discussie over de teloorgang van het weideland. Een burgerinitiatief wil de biodiversiteit terugbrengen in het boerenland. „Er groeit niks, behalve raaigras.”

✂ Karin de Mik ⓘ 4 augustus 2016

Tuinen²²_{en}Landschap

Vakblad voor de groenvoorziening | 39^e jaargang | 2 november 2017

Wat doen we
met onkruid?

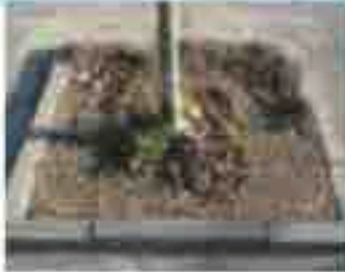
Veel variatie in *Rudbeckia hirta*

Duizendknoop bestrijden zonder chemie

Zwemvijvercongres in Leeuwarden

Groen-boomspiegel-onkruid

A ⁺	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid.	Er is nauwelijks onkruid.	Er is pleksgewijs onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.
bedekking 0% per stuk	bedekking ≤ 20% per stuk	bedekking ≤ 40% per stuk	bedekking > 40% per stuk	bedekking > 40% per stuk
bedekking door resten 0% per stuk	bedekking door resten ≤ 10% per stuk	bedekking door resten ≤ 25% per stuk	bedekking door resten ≤ 25% per stuk	bedekking door resten ≤ 25% per stuk
maximale hoogte 0 cm per stuk	maximale hoogte ≤ 10 cm per stuk	maximale hoogte ≤ 30 cm per stuk	maximale hoogte ≤ 50 cm per stuk	maximale hoogte > 50 cm per stuk

Groen-gras-gazon-onkruid

A ⁺	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is hier en daar onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.
bedekking onkruid 0 m ² per 100 m ²	bedekking onkruid ≤ 5 m ² per 100 m ²	bedekking onkruid ≤ 15 m ² per 100 m ²	bedekking onkruid ≤ 30 m ² per 100 m ²	bedekking onkruid > 30 m ² per 100 m ²
hoogte onkruid 0 cm per 100 m ²	hoogte onkruid ≤ 5 cm per 100 m ²	hoogte onkruid ≤ 15 cm per 100 m ²	hoogte onkruid ≤ 25 cm per 100 m ²	hoogte onkruid > 25 cm per 100 m ²

“Ik droom van plantsoenen, waar het publiek, oud en jong, onwetend en ingewijd, het hele jaar door gemakkelijk getuige kan zijn van wat in de loop der seizoenen, te beginnen met 1 januari en te eindigen met 31 december, op het gebied van onze inheemse planten- en dierenwereld te beleven valt.” — Dr. Jac. P. Thijsse

Vincent Wittenberg (links) en Ton Denters inspecteren de planten onder de bank op Bokkinghangen in de Amsterdamse Zeeheldenbuurt. Foto: Patrick Hoet

‘De stad heeft wilde planten nodig’

Het is tijd voor een plantsoenrevolutie, vinden sociaal ontwerpers Vincent Wittenberg en Bennie Meek. Met hun project Gewildgroeï wil het tweetal onkruid uit het verdomhoekje halen. ‘Stop met schoffelen en plaveien en geef spontane vegetatie de ruimte!’, is hun credo.

14007 Marianne Wilschut

Waar de een onkruid ziet, ziet de ander een prachtige plant. Sociaal ontwerper Vincent Wittenberg is van die laatste school. Als hij ergens in de Amsterdamse Ringerijkstraat vanuit een spleet tussen de stoep en de muur een stevige takken ziet, is hij blij. “Een vlinderstruik. Geweldig hè, die heeft amper ruimte nodig.”

Deze spontane vegetatie of gewildgroeï, zoals hij en zijn collega sociaal ontwerper Bennie Meek onkruid liever noemen, is volgens hem het stedelijk groen van de toekomst. “Voor de leefbaarheid in de stad is het nodig dat we le-

ruimtes door hun stad Eindhoven met een speciale elektrische kar voorzien van hun logo. Die hebben ze aanschaf dankzij subsidies van onder andere Stichting Doen en de Challenge Stad van de Toekomst waarvan zij een van de finalisten zijn (zie kader). “De kar lijkt precies op de wagentjes die de gemeentelijke beheerders gebruiken. Dat werkt nieuwsgierigheid op en biedt ons een mooie manier om met mensen het gesprek aan te gaan over het nut van spontane vegetatie. Meer groen in de stad is namelijk niet alleen prettig om tegenaan te kijken. Het zorgt ook voor verko-

ling en het helpt om regenwater af te voeren.”

Door de klimaatverandering krijgen Nederlandse steden steeds meer te kampen met het zogeheten hitte-eilandeneffect, het gegeven dat de temperatuur in de stad hoger is dan in het omliggende gebied. Hierdoor, en omdat gemeenten minder budget hebben voor het onderhoud van het stedelijk groen, is volgens Wittenberg de tijd rijp voor de gewildgroeï-beweging.

Biodiversiteit

Bij Ton Denters, ecologisch ingenieur bij de gemeente Amsterdam en auteur van het boek ‘Stadsplanten’, heeft hij alvast een gewillig oor gevonden. Samen met Denters bespreekt

Wolffmetek groeien. Denters: “Dit is echt een mooi voorbeeld van stadsgroen.” Volgens de ecoloog is de biodiversiteit in de stad groter dan op het platteland. “In Amsterdam groeien zo’n 1040 wilde planten. Alleen al op dit stukje grond komen zo’n 280 soorten voor.” De stedelijke flora en fauna is al net zo multicultureel als haar bevolking, stelt hij. “Er groeit bijvoorbeeld negenkruid uit Peru, beemkruid uit Zuid-Afrika en aardknopjes uit Australië. Vaak worden al die bijzondere stadsbewoners van de straat gevoerd door de beheerders. Het zou toch veel leuker zijn om die spontane natuur te ontkennen.”

Een van de manieren waarop de gemeente dat zou kunnen doen, is door zogeheten living pavement aan te leggen. Deze speciale stoeptegels met gaten erin zijn door Wittenberg en zijn collega Bennie Meek ontworpen. Ze laten ruimte voor spontane vegetatie. Ook kan overvloedig regenwater er makkelijker in wegvloeden. Het living pavement ligt inmiddels al op enkele plekken in Den Bosch en Rotterdam. Wittenberg: “De opening in de tegel verschilt en daardoor kan je er mee spelen. Verloren plekken, rondom lantaarnpalen bijvoorbeeld, zijn goede plekken om ze over te leggen. En buurtbewoners kunnen de tegels ook gebruiken om er een gewildgroeï mee aan te leggen.”

Wast, vindt Denters, “meer ruimte voor gewildgroeï moet niet leiden tot vernieuweling. Het zal even goed onderhouden moeten worden.” Wittenberg beaamt dat. “Wij pleiten er ook niet voor om de boel maar te laten verwilderen en verloederen. Om idee is om meer samen te werken met de natuur die spontaan in de stad groeit.”

Het tweetal bukt even later onder een bankje om de planten en grassen die daaronder groeien, te bekijken. “Smalle weegbree, paardebloem en vriesgras”, constateert Denters. Op een paar stekken na, die door de bewoners worden gekoesterd, staat er verder in deze straat weinig spontaan groen meer. De beheerder is nog niet zo lang geleden langs geweest.

“Zo’n bank is typisch zo’n plek waar de wegkarretjes niet bij kunnen”, zegt Wittenberg. Hij vindt het jammer dat gemeentes veel geld besteden aan het verwijderen van spontane vegetatie. “Tegelijkertijd geven ze veel uit aan de aanschaf van, en het onderhoud van, aangeplante groen. Terwijl gewildgroeï gratis is, en altijd op de juiste plek groeit. Het doet het vaak beter dan het aangeplante groen. Bij mij in Eindhoven

ven komen de mensen met hun Stadsluier hondjes regelmatig langs, maar die zie ik later staat het er weer.”

Woordenboek

Het gezegde onkruid vergaat niet, klopt ook wat hem betreft. Maar hij wil wel graag van de negatieve connotatie die het nu heeft. “We voeren daarom ook actie om woord gewildgroeï in de Van Dale te krijgen heb daarover al contact opgenomen met I kundige Wim Daniëls en volgens hem is de ge manier om dat voor elkaar te krijgen (het woord vaak te gebruiken. Dus we over gen nu om bekende Nederlanders als Pi Vank en de leden van de Jeugd van Tegenwoordig te vragen of zij niet af en toe met het wel willen struiken.”

De ontwerpers weten wel meer specifieke acties te bedenken om hun boodschap te spreiden. “Zo zijn we van plan om een pop bloemenwinkel te openen waar je bloem kunt kopen die op braakliggende terrein groeien. En laatst hebben we nog een de grond opgehuurd door met witte palen ruggen gevuld met een N247-cocktail r te lopen. Deze cocktail was gemaakt van den die langs de N247 groeien.”

De ruggen waren een verwijzing naar

GEWILDGROEI!

DE URBANISTEN

RADICAL VERNIEUWERS

Gewildgroei (niet-normen)
Planten die uit zich zelf terecht zijn gekomen
op een plaats waar men hen wenst

FAB CITY

Q gewildgroei

ge·wild·groei

zelfstandig naamwoord • het • gewild-groei

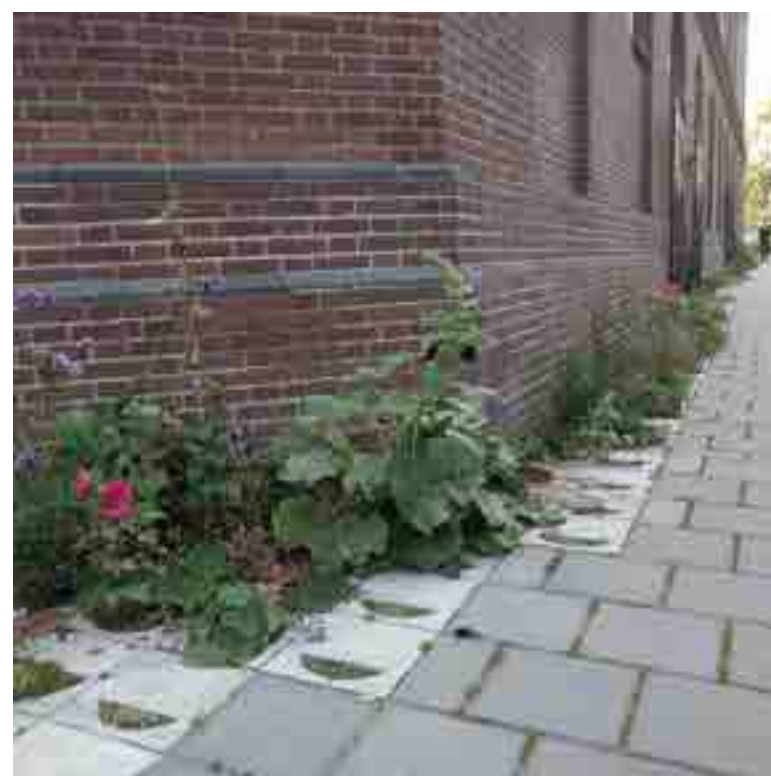
gewildgroei (zelfst. naamw.) Planten die uit zich zelf terecht zijn gekomen op een plaats waar men hen wenst, of: gewenste spontane vegetatie.

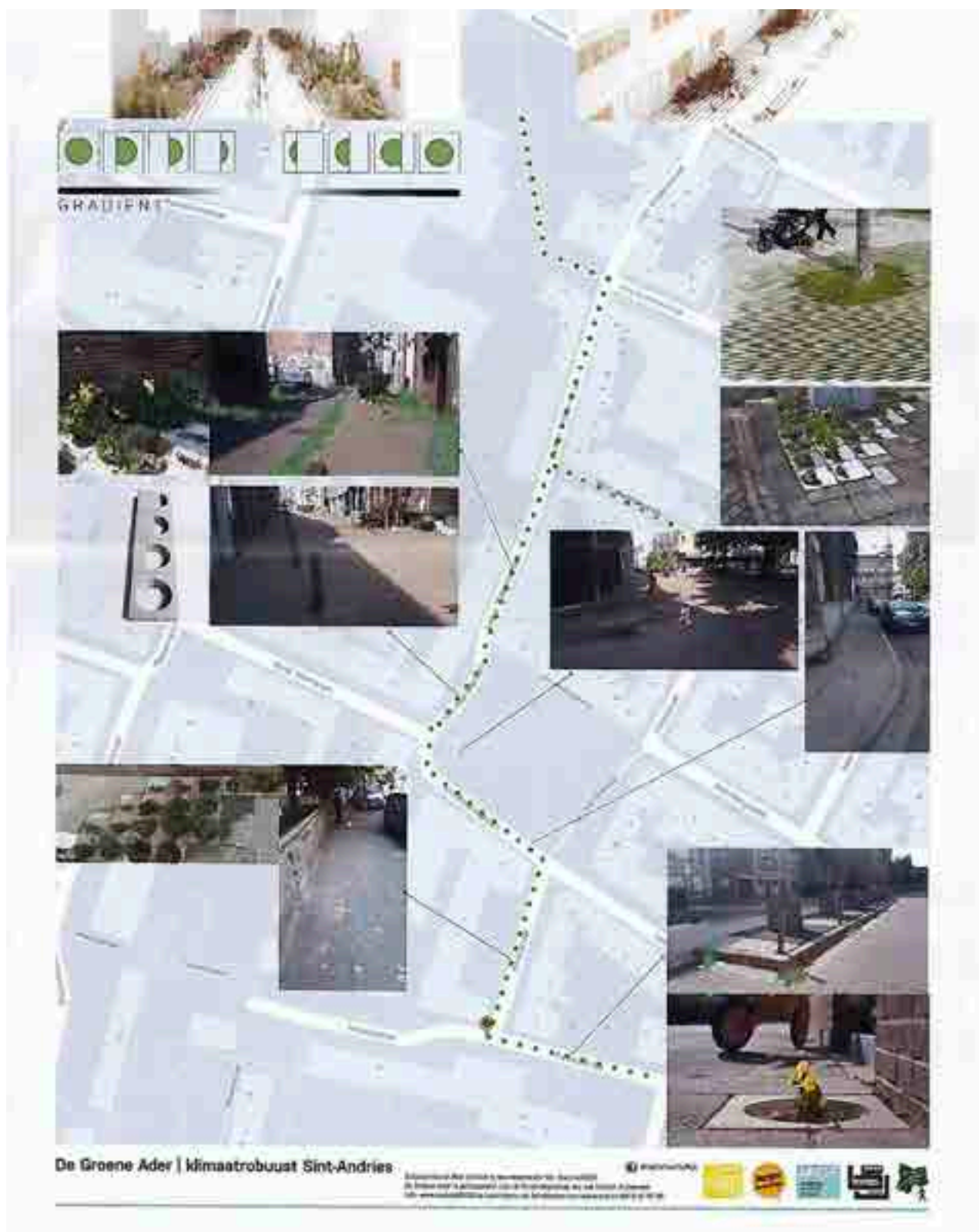

liefdevoordewijk

liefdevoordewijk Groentegels op het hele traject van de Groene Ader. Zondag 17/9 beginnen we eraan. Dan wordt letterlijk de eerste tegel gelegd. #groeneader #klimaatrobuust #stadslab2050

gewildgroei heeft geretweet

Koen Wynants
@Aantwoord

Top! #klimaatrobuust #SintAndries #groeneader @StadsLab2050 @liefdeVDwijk

15 sep. 15:07

“Humanity’s prospects for developing a positive presence on Earth depend on inclusion, rather than exclusion, synergy rather than simplification. There are no evil plants, just dysfunctional human designs.” — Ben Falk